



**AKADEMISKA  
BARNSJUKHUSET**

# Avfallshantering under cytostatikabehandling

Information till patient och anhöriga



Denna information har utformats för dig som är patient eller anhörig på barnonkologiska avdelningen 95A.

Vi vet att du och din familj kommer att ha många frågor om vård och behandling. Vi hoppas att du ska hitta svar på en del av dina frågor i denna information.



**Har du frågor, kontakta avdelningspersonal!**



Vänd sida för  
att läsa mer!

Datum: 2023-09-06  
ID: DocPlusSTYR196-2055

REGION UPPSALA

# Om cytostatika och utsöndring

Cytostatika är läkemedel som används huvudsakligen för behandling av olika cancersjukdomar. Läkemedlen bryts ner till vattenlöslig substans som sedan kan utsöndras via kroppsvätskor, bland annat urin, kräkningar, svett och saliv, ibland även i avföringen. Cytostatika kan finnas i kroppsvätskor i upp till fem dygn efter avslutad behandling och därför ska dessa vätskor betraktas som riskavfall.

## Allmänt

När barnet påbörjar cytostatikabehandling ska kroppsvätskor hanteras med försiktighet. Fråga gärna personalen om du känner dig osäker.

Under cytostatikabehandling är det vanligt att barnets urin mäts via blöja eller urinsamlingskärl.

## För att skydda dig själv och oss i personalen ber vi dig som får cytostatika att tänka på:

- **Kontakta omedelbart personalen om du upptäcker läckage från slangarna vid pågående cytostatikabehandling. Undvik att vidröra vätskan.**
- Sitt ner vid toalettbesök för att undvika stänk.
- Spola två gånger efter toalettbesök, med locket stängt.
- Sätt fast locket på urinflaska eller en plastpåse över öppen potta.
- Fäll ner toalettlocket över urinsamlingskärl.
- Byt kläder direkt vid stänk eller vid kraftiga svettningar. Privata kläder tvättas enligt vanliga tvättråd.
- Blöta säng- eller patientkläder ska slängas i särskild säck, ta kontakt med personalen.

## Barn som använder blöja

- Byt blöja minst var tredje timme eller oftare vid behov.
- Använd gärna handskar när du byter blöja.
- Rengör barnets hud med tvättlappar eller tvål och vatten i blöjområdet. Smörj vid behov. På avdelningen kan ni också få så kallad barriärtvättlappar, som bildar en skyddande hinna på barnets hud. Hudsalva ska inte användas samtidigt som barriärtvättlappar.
- Använd blöja läggs i liten plastpåse som knyts ihop innan den slängs i den större sophinken märkt ”Cytostatikaavfall”. Här slängs också handskar och övrigt avfall.
- Tvätta alltid händerna med tvål och vatten efter blöjbyte.

## Du som ger ditt barn cytostatika i gastrostomi eller sond på avdelningen:

- Använd handskar. Tvätta händerna med tvål och vatten efteråt.
- Sätt tillbaka korken på sprutan och lägg sprutan i en plastpåse, som du sedan knyter ihop.
- Påsen slängs i den större sophinken märkt ”Cytostatikaavfall”. Här slängs också handskar och övrigt avfall.

**Du som ger ditt barn cytostatika i gastrostomi eller sond i hemmet kan få separat broschyr om hantering.**

## För dig som är barn eller ungdom

Du som är barn eller ungdom har på samma sätt som vuxna rätt att få information som är lätt att förstå. På [www.akademiska.se/ung](http://www.akademiska.se/ung) kan du till exempel läsa om hur det går till vid våra vanligaste undersökningar.



### 1177

Du hittar information och tjänster för din hälsa och vård på webbplatsen 1177.se. För sjukvårdsrådgivning ring 1177, öppet dygnet runt.



### Kontakt Akademiska

Akademiska sjukhuset nås via:  
[patientkontakt@akademiska.se](mailto:patientkontakt@akademiska.se)  
Patientkontakt 018-611 30 33,  
Växel: 018-611 00 00  
[www.akademiska.se](http://www.akademiska.se)